

Verksamhetsberättelse 2021

Styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, krets av Svenska Naturskyddsföreningen, avger härmed följande **verksamhetsberättelse för år 2021**, sammanställd av Jan Herrmann.

Styrelse och andra uppdrag

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Jan Herrmann (ordförande och medlemsansvarig), Mattias Karlsson (vice ordförande), Stina Nilsson (sekreterare), Anders Leander (kassör och kontaktperson), Naja Magnusson (ledamot), Ida Hansson (ledamot), Hanna Nicklasson (ersättare) och Eva Öberg (ersättare).

Övriga interna förtroendeuppdrag/projektledare (adjungerade om ej i styrelsen):

Natur och Kultur-redaktör: Åsa Bodenmalm. Dock producerades ingen skrift detta år.

Krönikeredaktör: Börje Ekstam

Strandstädningstävling: Mattias Karlsson och Jan Herrmann

Projekt Ängsskötsel: Lisa Tengö

Station Linné och Biologiska mångfaldens dag: Pav Johnsson

Strandinventering för Håll Sverige Rent: Bengt Andersson

Ölandsfotografen och Fågelmatningen i Beijershamn: Staffan Arvegård

Hemsidan: Stefan Svenaeus och Jan Herrmann

Facebook och intern IT-konsult: Urban Anjar

Externa uppdrag och representation:

Länsförbundets styrelse: Jan Herrmann ordinarie representant, Börje Ekstam ersättare.

Station Linnés årsmöte: Pav Johnsson.

Ölands vattenråd: Jan Herrmann ordinarie representant, Börje Ekstam ersättare.

Länsstämman på Zoom 25/4: Ombud Hanna Nicklasson, Mattias Karlsson och Anders Leander. Även Jan Herrmann och Staffan Arvegård deltog, men representerade Länsförbundet respektive valberedning.

Valberedning har varit Liselotte Wetterstrand Waldenström och Börje Ekstam.

Digitala versioner av kretsens protokoll och en del arbetsmaterial **arkiveras** i Naturkontakt:

<https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/grupper/on-olands-naturskyddsforening/filebox/>

Revisorer

Under året har Elisabeth Engkvist och Gunnar Kvarnbäck varit revisorer, med Anders Marell och Rolf Lindström som ersättare.

Medlemsantal

Som medlemmar i Ölands Naturskyddsförening räknas medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen som är bosatta eller har sitt säte på Öland samt de som bor annorstädes men som valt att tillhöra kretsen. Under året 2021 hade kretsen 573 (548) medlemmar, varav 391 (365) fullbetalande och 182 (183) familjemedlemmar (föregående år inom parentes), alla siffror enligt det centrala medlemsregistret "Rutger". Vi ser alltså en viss ökning (medan länets övriga kretsar minskar).

Verksamhet

Under året har **styrelsen** haft 5 protokollförda sammanträden; 3 februari, 18 mars, 5 maj (konstituerande), 15 september och 14 december, alla via Zoom utom det sista, delvis hos Jan Hn i Färjestaden.

Årsmötet hölls den 11 april, i år helt digitalt, vilket även gällde prisutdelningen för Strandstädningstävlingen. 12 deltagare, varav en "strandstädare".

Årets program, klart mindre omfattande än vanligt, presenterades i Landborgen som skickades ca 24 februari ut till alla fullbetalande medlemmar. Flertalet aktiviteter presenterades även fortlöpande på kretsens hemsida.

Den "bredare" programskriften **Natur och Kultur på Öland**, innehåller många organisationers/arrangörers händelser under maj-september, och finansieras av annonser. Normalt trycks och delas den ut i drygt 30 000 exemplar till hushåll, företag, bibliotek och turistanläggningar på Öland, men ställdes även detta år in helt, pga Covid-19. Detta beslutades i samråd mellan styrelsen och den för N & K ansvariga Åsa Bodenmalm, som dessförinnan lämnade synpunkter på upplaga och ekonomi.

Hemsidan (<http://oland.naturskyddsforeningen.se>), under utmärkt redaktörskap av Stefan Svenaeus (en hel del arbete gjordes även av Jan Herrmann), annonserar alla kommande aktiviteter, ibland även referat från dessa, lite vad som "är på gång" från länsförbund och riks, samt annat material av trolig relevans och värde för medlemmar och allmänhet. Sammanlagt gjordes detta år 37 inlägg på hemsidan (2020: 54), vilket resulterade i 13 918 besök (202: 15 225). Under de åtta åren sedan starten 2014 har gjorts 96 904 inlägg, med en i princip ökande trend (från ca 8000 till 14-15000), om än en liten nedgång under 2021.

Särskilt **populära sidor** (förutom huvudsidan) att läsa har sedan starten 2014 varit "Smultronställen" (11 486 besök, + drygt 2000 under 2021), presentationen av Alvaret på fliken Ölands natur (3 453, + nästan 1000 under 2021), pres. av Skogar (2 159, oklar förändring) och en månadskrönika om jordstjärnor (1 981, oklar förändring).

Ett flaggskepp på hemsidan är de mycket uppskattade **månadskrönikan**, som skrivs av en bred krets av personer med engagemang i Ölands natur, under redaktörskap av Börje Ekstam. Krönikorna handlade året 2021 om allt (några exempel) från atomer i stjärnhimlen, fjärilar, grönläckig padda och fåglar, via cykling och fåken, till Österjön olika uppenbarelser och historiska betraktelser av Öland. Man kan åter se att bara ett fåtal krönikor handlade om "miljö".

De från starten (2014) 94 krönikorna visar ett genomsnitt på 215 besökare per krönika, en tydlig ökning sedan förra årets siffra på 142. Totalt sedan starten 2014 har krönikor besökts 20 212 gånger (21 % av totala antalet besök på hemsidan). Populäraste krönikorna sedan starten var de om alvarvandring (2017), jordstjärnor (2017), sjösänkningar (2018) och svamplockning (2020).

ÖN:s Facebook-grupp gillades under 2021 av 977 personer, en liten ökning. Vad som hade störst "genomslag" i FB:s egen statistik kan mätas på flera sätt (antal besök, gillanden, delningar m. fl.), men en liten sammanvägd analys pekar på att följande inslag lockade flest FB-besökare (utan egentlig rangordning), och åtminstone antal besök och gillanden har ökat med ca 20%:

- Utlysning av strandstädning i mars
- Svampföreläsningen i november
- Krönikan av Bodil Anjar i oktober
- Krönikan av Åsa Felix Everbrand i februari
- Krönikan av Magnus Hellström i april
- Krönikan av Bengt-Olle Bengtsson i december

Annan intressant statistik för 2021, uppskattningar enligt Facebook:

- Besökarna är allt fler med högre ålder (10-ålders intervall), högsta ålderskategorin 65+ utgör en fjärdedel av alla besökare. Ålderssegmentet < 25 år utgör bara knappt 1 procent, Facebook är alltså inte deras sociala medium.

- Två tredjedelar av läsarna är kvinnor, vilket eventuellt speglar könsfördelningen bland medlemmarna. Denna könsfördelning går igen i alla ålderskategorier.
- Intressant är att den mest följande gruppen är boende i Kalmar (16 %), sedan följer Mörbylånga (14 %), medan Stockholm, Borgholm och Färjestaden visar drygt 6 % vardera. Stockholmsarna speglar högst sannolikt fritidshusintresset.

Mittlandet-projektet, initierat av Länsstyrelsen /Susanne Forslund/. Dess avsikt är att föra samman alla ”intressenter” i bevarandet av natur och kultur i detta ”unika mosaiklandskap”, men samtidigt kunna tillåta jordbruk m.m. att verka där, tillika utveckla naturturism. ÖN har, genom Jan Herrmann, deltagit i exkursioner 9/9 och 12/11, endagskonferensen 10/11 samt ett (digitalt) möte 3/6. Jan har även varit delaktig i utformning av ansökan till Naturvårdsverket om medel för en fortsättning av projektet, som detta första år varit en inventering av alla goda idéer, kunskaper och åsikter.

Programverksamhet

Merparten av de planerade programpunkterna fick ställas in pga Covid-19-pandemin. Dessa genomfördes dock:

Vinterfåglar 31 januari. Stina Nilsson och Johan Pettersson förevisade fåglarna vid Beijershamns utfodring. 15 deltagare.

Utfodring av vinterfåglar under vintern har i Beijershamn genomförts som vanligt, till minne av Rigmor Bohm. Staffan Arvegård har ansvarat för matningsschema, bygge av ny ”utfodringsautomat” och anskaffande av foder. Några närboende medlemmar (inkl. Staffan) har skött aktiviteten.

Strandstädningstävling 8 mars – 8 april. Städning av sin favoritstrand och skicka en bild på, prisutlottning vid Årsmötet 11 april, och alla 17 deltagare (som i flertalet fall innebar betydligt flera personer) fick diplom! En deltagare fick en (barn)kikare, tre fick bokpris. Bilderna ordnade Mattias till en digital ”utställning”, som presenterades på årsmötet, på hemsidan och Facebook. Hela sju förskolor deltog. P4 Kalmar gjorde ett fält-reportage vid starten, och Ölandsbladet skrev en artikel.

Årsmötet (kretsstämma) 11 april. Se föregående sida.

Vilda blommornas dag 14 juni på Vickleby alvar, blev inställt.

Svartvikskärret vid Böda sand 28 juni. Vandring med Börje Ekstam, 12 deltagare.

Fladdermusspaning och Ölprovning 11 september vid Skedemosse. 7 deltagare på ölprovningen och 20 deltagare på fladdermusspanandet.

Naturfalken 2 oktober vid naturum Trollskogen 20 deltagare.

Naturfalken 9 oktober, vid naturummens Östersjödag. Vid Beijershamn 30 deltagare och vid Ölands Folkhögskola 7 deltagare.

Biodling och vildbin 17 oktober, föredrag av Bengt Nihlgård, arrangemang tillsammans med Ölands biodlarförening i Runstens bibliotek och via länk. 40 deltagare, varav ca 10 medlemmar i ÖN.

Skogen, om nationalparks drömmar och naturvårds bedrägeri 9 november, föredrag av Per Jiborn, 15 deltagare.

Svamparnas förunderliga liv 29 november, föredrag av Anders Dahlberg. Arrangemang tillsammans med Borgholms bibliotek, 30 deltagare.

Årets Ölandsfotograf

Tävlingen ”Årets Ölandsfotograf” är ett samarrangemang mellan Ölands Naturskyddsförening, Ölandsbladet, Ölands skördefest och Ölands turistbyrå. I

projektgruppen, liksom juryn, har ingått Staffan Arvegård (projektledare), Maria Wiell, Tommie Skoog och Madelene Hallström. Information om tävlingen har spritts bland annat på Facebook och i Ölandsbladet, samt på arrangörernas hemsidor. Bland sju bidrag på temat "Ölands hamnar och båtliv" utsågs Bengt Kallenberg till Årets Ölandsfotograf 2021, vilket offentliggjordes i juni. Vernissagen, som normalt genomförs den 1 juli, ställdes in, men utställningen visades under juli månad på Träffpunkt Öland vid brofästet. Den har under augusti visats på Naturum Ottenby och under september i årets Ölandsby Mörbylånga på Magasin1. I samband med invigningen av Ölands skördefest prisades Bengt Kallenberg med diplom, prissumman 15 000 kr. samt vandringspriset, en kamera i glas. Bengt Kallenberg blev Årets Ölandsfotograf för femte gången och fick därmed behålla vandringspriset för gott. Tävlingen avslutas efter 11 år, på grund av ett minskat intresse från seriösa fotografer.

Yttranden

Vi har under året avgett samrådsyttrande/överklagande/kommentarer på följande ärenden, alla finns att läsa på föreningens hemsida:

- 29/6 Mörbylånga kommuns hantering av detaljplanen för del ab Brostorp 3:19.
- 1/7 Mörbylånga kommuns skötsel av den så kallade Scoutsbogen i Mörbylånga.
- 21/10 Borgholms kommuns ärende kring önskat planbesked i Borgehage 1:73 och 1:55.
- 21/12 Marcon Windpower ang. Vinkraftspark Nya Utgrunden i Kalmarsund.

Dessutom kontaktades ÖN av närboende till restaurangen Lammet & Grisen, angående en planerad expansion med ett 50-tal hus och ett spa, och redan verkade en viss schaktning ha påbörjats. I detta fall, liksom flera andra, gav ordföranden ett svar, med huvudbudskapen att vi har inte resurser att ta oss an alla ”inkommande ärenden”, m.a.p. varken tid, personer eller kompetens, dvs. nödvändiga lokala insikter. Denna inställning får vi nog fortsätta att ha.

Styrelsen vill tacka alla som deltagit i vår strävan att arbeta för en hållbar utveckling och en rik naturmiljö på och utanför Öland.

Öland i mars 2022

Ida Hansson

Ida Hansson

Jan Herrmann

Jan Herrmann

Mattias Karlsson

Mattias Karlsson

Anders Leander

Anders Leander

Naja Magnusson

Naja Magnusson

Hanna Nicklasson

Hanna Nicklasson

Stina Nilsson

Stina Nilsson

Eva Öberg

Eva Öberg